

2009. február - 22. szám

TIPPEK AZ UBUNTU NÉPSZERŰSÍTÉSÉHEZ

COL A PROPERTY

/SLS

INTERJÚ: EMANUELE GENTILI

HOGYANOK:

PROGRAMOZZUNK C-BEN - 6. RÉSZ WEBFEJLESZTÉS – 3. RÉSZ CRUNCHEEE TELEPÍTÉSE EEE PC-RE TIPPEK AZ UBUNTU NÉPSZERŰSÍTÉSÉHEZ

PARANCSOLJ ÉS URALKODJ: KÉPEK ÁTMÉRETEZÉSE FFMPEG-GEL

KÖNYVAIÁNLÓ: UBUNTU FOR NON-GEEKS

lírek	04	
Parancsolj és uralkodj: čépek átméretezése ffmpeg-gel	06	
logyanok: Programozzunk C-ben – 6. rész Vebfejlesztés – 3. rész CrunchEEE telepítése EEE PC-re ippek az Ubuntu népszerűsítéséhez	08 14 17 19	
Az én sztorim: Jgy döntöttem, átállok	22	
Könyvajánló: Jbuntu For Non-Geeks 3. kiad.	23	
nterjú: Emanuele Gentili	24	
.evelek	26	
átékok Ubuntun	28	
Kérdések és válaszok	30	
Az én desktopom	31	
op 5 : DVD ripperek	33	
Közreműködnél?	35	
lkonok: KDF4 Oxygen		
interiorative i oxygen		

Minden szöveg- és képanyag, amelyet a magazin tartalmaz, a Creative Commons Nevezd meg! - Így add tovább! 2.5 Magyarország Licenc alatt kerül kiadásra. Ez annyit jelent, hogy átdolgozhatod, másolhatod, terjesztheted és továbbadhatod a benne található cikkeket a következő feltételekkel: jelezned kell eme szándékodat a szerzőnek (legalább egy név, e-mail cím vagy url

eléréssel) valamint fel kell tüntetni a magazin nevét (full circle magazin) és az url-t, ami a www.fullcirclemagazine.org (úgy terjeszd a cikkeket, hogy ne sugalmazzák azt, hogy te készítetted őket vagy a te munkád van benne). Ha módosítasz, vagy valamit átdolgozol benne, akkor a munkád eredményét ugyanilyen, hasonló vagy ezzel kompatibilis licensz alatt leszel köteles terjeszteni.

A Full Circle Magazin teljesen független a Canonical-tól, az Ubuntu projektek támogatójától. A magazinban megjelenő vélemények és állásfoglalások a Canonical jóváhagyása nélkül jelennek meg.

ELŐSZÓ

Köszöntünk a Full Circle Magazin legújabb számában!

jra eljött a mi időnk! A Jaunty néhány hónap múlva megjelenik, a következő kiadás nevét is megtudhatjuk. Bővebben a 'Hírek' rovatban olvashatsz erről a 4. oldalon.

A 'Webfejlesztés' és a 'Programozzunk C-ben' rovathoz e havi számunkban csatlakozik a '*Tippek az Ubuntu népszerűsítéséhez*' című cikksorozat. Ebben a rovatban Grant Paton-Simpson megpróbál tanácsokkal szolgálni arra vonatkozóan, hogy mely felhasználóknak javasolhatjuk az Ubuntut. Ezenkívül további rovatok vannak előkészületben, ezeket néhány hónapon belül elindítjuk, legyetek résen! Ebben a hónapban indítjuk útjára '*Modern idők*' nevű szösszenetünket, Costantinos Bourboulas képregényét, ami a 27. oldalon található.

E hónapban ugyancsak visszatér a 'Könyvajánló' rovat, ezúttal is egy feladvánnyal. A mostani számban az '*Ubuntu For Non-Geeks*' harmadik kiadásáról szóló cikkemet a 23. oldalon olvashatjátok. Reméljük, hogy az elkövetkező néhány hónap folyamán sikerül jónéhány példányt átadnunk nyereményként a fenti könyvből.

Sok szerencsét a megmérettetésen, és továbbra is küldjétek csak azokat az e-maileket!

Minden jót,

Ronnie szerkesztő, Full Circle Magazin ronnie@fullcirclemagazine.org

A magazin az alábbiak felhasználásával készült:

Mi az Ubuntu?

Az Ubuntu egy teljes értékű operációs rendszer, mely kiváló laptopokra, asztali gépekre és szerverekre. Mindegy, hogy otthon, iskolában vagy munkában használod, az Ubuntuban benne van minden alkalmazás, melyre szükséged lehet: szövegszerkesztő, e-mail program és webböngésző.

Az Ubuntu ingyenes és mindig ingyenes lesz. Nem kell licencdíjakat fizetni. Csak letöltöd és használhatod is, megoszthatod barátaiddal, a családdal, iskolatársaiddal vagy munkatársaiddal, <u>teljesen ingyen</u>.

Telepítés után a rendszer teljes hatékonysággal áll rendelkezésedre internettel, rajz- és grafikai programokkal, játékokkal.

http://url.fullcirclemagazine.org/7e8944

A Washington Times nyílt forrásra vált

A Washington Times bejelentette, hogy szerverein Ubuntut használ és több Python-alapú projekten is dolgozik:

The Washington Times

A Washington Times már egy ideje nyílt forrású projekteket használ. Minden szerverünkön Ubuntu fut. Adatbáziskezelő szervereink PostgreSQLt használnak, míg webszervereink lighttpd és Apache httpd-vel, valamint memcached-del működnek. Mindent Pythonban fejlesztünk a Django framework használatával. Elkötelezett hívei vagyunk a nyílt forrásnak.

http://opensource.washingtontimes.com/

Ubuntu 9.10: Karmic Koala

Mark Shuttleworth bejelentette az Ubuntu 9.04: Jaunty Jackalope utódját

Hölgyeim és Uraim! Engedjék meg, hogy bemutassam **Karmic Koalá**t, alliterációs állatkertünk új tagját.

Ha inspirációra van szükségük, gondoljanak a koalára, az Ubuntu 9.10 hivatalos kabalájára, hiszen a Jaunty jellemvonásainak véglegesítése már a küszöbön áll. Ha velem tartanak egy percre, megmutatom, mit szeretnénk elérni ez idő alatt.

A 9.10-es desktopról:

Számít az első benyomás. Buzgón folytatjuk a kernel beállításának fejlesztését, ami sima és akadásmentes indulást ígér. Figyelembe fogjuk venni az olyan lehetőségeket, mint a Red Hat Plymouthja, vagy a grafikus bootolás a megfelelő videokártyákon. Évekkel ezelőtt készítettünk egy splash-t az Usplash-sel, de itt az ideje valami újnak és ragyogónak. Szóval a jó hír: az indulás gyönyörű lesz. A rossz hír az, hogy nem kell sokat várnotok rá! Csupán 35 nap kell egy teljes Koala elkészítéséhez, ezért úgy gondoljuk, hogy sokkal gyorsabban végezhetnénk egy stílusos desktoppal.

A desktop mindenhol magán fogja viselni a tervezők ujjlenyomatát – most adjuk a kezdő lökést egy teljesen új kinézetnek. A barna remekül szolgált minket, de a Koala figyelembe vesz más lehetőségeket is. Gyertek az UDS-re a vadiúj kinézet előzetes megtekintésére.

A bejelentés teljes szövegét itt olvashatod: http://fridge.ubuntu.com/

Rick Rocket kalandjai Linuxon is

A teljes verzió 48 küldetést tartal-

maz, hősies űrcsaták a helyszínek széles választékával. Több mint 30 űrhajó, amelyek megrongáket. 12 po-

lódnak, ha eltalálják őket. 12 powerup, színes, rajzfilmszerű grafika, nagyszerű zene és effektek, és ez még mind semmi!

A 8 küldetést tartalmazó próbaverzió letölthető az alábbi oldalról:

http://www.mygamecompany.com-/Products/RickRocket/main.htm

A játék teljes verziója 19.99 dollárba kerül.

Több Linuxos játékhírért ugorj a 28. oldalra, a **Játékok Ubuntun** cikkhez.

Ballmer: A Linux nagyobb vetélytárs az Apple-nél

A Microsoft CEO néhány érdekes dolgot mondott arról, hogy mely cégeket tartja konkurensnek

a kliensoldali operációs rendszerek terén. Azt gondolhatnátok, hogy az első számú konkurensük az Apple – de tévednétek. A Microsoft szerint a Linux nagyobb fenyegetést jelent, mint az Apple – ezzel a Linuxot az Apple fölé helyezte a piaci részesedést jelző tortán. "Láthatják a dián a Linuxot és természetesen az Apple is növelte valamelyest a részesedését" – mondta Ballmer.

Mindenesetre úgy tűnik, a Linux (és a kalózkodás) nagyobb objektum a Microsoft radarján, mint az Apple, és nem nehéz belátni, miért. Nehezebb gazdasági helyzetben az emberek az olcsóbb termékeket választják. Az Apple ilyennel nem tud szolgálni, de a Linux és a kalózok igen.

http://www.osnews.com

HP-féle Ubuntu tanúsítvány a Proliant szerverekhez

A HP és a Canonical együtt dolgoznak az Ubuntu Proliant szerverekhez való teljes Hewlett-Packard tanúsítványának megvalósításán.

Mark Murphy, a Canonical szövetségi menedzsere mondta: a társulás célja, hogy a HP felvegye az Ubuntut a támogatott operációs rendszerek listájára.

"Továbbá mindkét cég együttműködik már tervezési szinten, hogy a HP vevőinek teljes értékű támogatást nyújthasson a tanúsítvánnyal rendelkező szerverek használatához" – írta Murphy egy blogbejegyzésében.

Az Ubuntu mostanában hatalmasat lépett előre a desktopok szintjén. Múlt októberben az Ubuntu 8.10 Desktop Editiont, fantázianevén "Intrepid Ibex"-et dicsérte sok tesztelő – köztük a CRN Tesztközpontja – robusztus funkcionalitása és könnyű kezelhetősége miatt.

http://www.crn.com/

PARANCSOLJ ÉS URALKODJ

olt már valaha olyan videód, amelynek a méretét le szeretted volna csökkenteni és hozzá szeretted volna adni egy prezentációhoz? Vagy talán át akartad konvertálni egy másik formátumba. hogy le tudd játszani? Ma megmutatom, hogyan teheted meg ezeket a paracssoros 'ffmpeg' használatával. Szintén be fogom mutatni a 'mogrify' parancsot, ami az imagemagick csomag egyik képszerkesztő alkalmazása. Segítségével naavon sok dolgot megtehetsz, de én csak az alapokat mutatom meg leginkább a képek átméretezését (pl. thumbnail-ekhez, vagy más, kis képekhez).

Ezen alkalmazások használatához fel kell telepítened az ffmpeg és az imagemagick csomagokat a Synaptic csomagkezelő, vagy a Programok hozzáadása/eltávolítása segítségével, esetleg a cikk szellemiségével azonosulva parancssoron keresztül:

sudo apt-get install ffmpeg
imagemagick

Nyugodtan futtasd az install parancsot – még ha nem is vagy benne biztos, hogy telepítve van a program –, az apt-get nem fogja felülírni a létező programot, de tájékoztat arról, ha már telepítetted. Kérni fogja tőled a jelszavadat (ha sudo-t használsz), és ha még új vagy a témában, akkor meglepődve konstatálhatod, hogy nem mutat semmit jelszavad begépelésekor. Ez normális, csak írd be és üss egy entert.

Ebben a cikkben egy rövid klipet konvertálok a "Freedom Downtime"tól, amit egy prezentációban használtam. Az ffmpeg felajánl egy csomó opciót (amikről bővebben a 13 oldalas manualban olvashatsz a 'man ffmpeg' parancs használatával), de az opció, amit legtöbbször használok, az a fájlok konvertálása. A parancs a következőképpen néz ki:

ffmpeg -i inputfile.filetype outputfile.filetype

Ez a parancs átkonvertálja az input fájlt azzá az output fájllá, amit megadsz az 'outputfile.filetype'-ban anélkül, hogy megváltoztatná a méretet (ha nincs meghatározva méret, az ffmpeg a forrás méretét veszi alapul). Viszont ha a "Freedom Downtime"-ot átkonvertáljuk (a mérete 640×480) egy kisebb méretarányú klippé (mondjuk 320×240-esre), a parancs a következőképpen néz majd ki:

ffmpeg -i freedom\ downtime.mpg -s 320x240 freedom\
downtime\ resized.mpg

Természetesen egy kalap alatt a fájl típusát is megváltoztathatod a fájlkiterjesztés átírásával. Ez nem tart túl sokáig (természetesen a videó méretétől függően). Az én videóm pár perc hosszú volt és körülbelül 30 másodpercet vett igénybe a konvertálás a laptopomon.

A mogrify nagyon hasznos alkalmazás, különösen ha hirtelen azon kapod magad, hogy fel kéne töltened egy csomó képet egy webfórumra, ami nem engedi a nagy fájlok feltöltését, vagy azok belinkelését előnézetbe a hozzászólásokban. Én leginkább a mogrify-t használom a thumbnail képek létrehozásához, de használható sok más dologra is, például szövegek hozzáadásához, effektek alkalmazásához a képeken (faszén hatás, színezett, stb.) és még sok másra (ez mind megtalálható a man oldalon a 'man mogrify' paranccsal). A mogrify támogatja az argumentumok átméretezését akár százalékosan, akár pixelértékekkel megadva. Tehát, ha van egy 1280×800 pixeles képed, amit át szeretnél méretezni 640×400-asra, akkor könnyen megteheted:

mogrify -resize 50 in.jpg
out.jpg

vagy:

mogrify -resize 640x400 in.jpg
out.jpg

vagy akár ezzel:

mogrify -resize 50% in.jpg
out.jpg

Ha a pixelmértékek és az oldalarányok különböznek, akkor az eredmény egy kisebb képet eredményezhet, mint amire számítasz, mert a program a legközelebbi értékekhez skálázza be a kép méretét, az arányok megtartásával. A mogrify-nak van egy thumbnail (kis kép) kapcsolója is, ami nagyjából ugyanazt csinálja, mint a resize (átméretezés) opció, csak ez még eltávolítja a felesleges kommenteket és sallangokat a fájl fejlécéből, hogy redukálja a kép mére-

tét. Ennek a használata a következő:

mogrify -thumbnail 50 in.jpg
out.jpg

Használhatod a programot képek konvertálására is a "-format" kapcsolóval. Így a

mogrify -format jpg *.png

parancs átkonvertálja nekünk az aktuális könyvtárban található összes .png fájlunkat .jpg állományokká (a fájlnevek ugyanazok maradnak).

Amint látod, ellentétben a közhiedelmekkel, a parancssori eszközök segítségünkre lehetnek grafikus projektjeinkhez is, és gyakran sokkal gyorsabbak vagy hatékonyabbak, mint egy GUI program zavaró menükkel és/vagy az új verziók különböző kezelőfelületeivel. A parancs (általában) ugyanaz marad és az opciók is csak ritkán változnak. A parancssoros alkalmazások sokkal univerzálisabbak is – ez az amiért a felhasználók az ubuntuforums.orgon általában a parancsokat preferálják a GUI-val szemben bizonyos problémák megoldására, mivel a parancsok ugyanazok Kubuntun, Xubuntun és Ubuntun, ahogy más rendszereken is. Remélem hasznosnak találtad az e havi cikket is, és ha legközelebb át kell konvertálnod egy videót vagy egy képet, emlékezni fogsz az ffmpeg-re és a mogrify-ra. Végül: a gyakorlat teszi a mestert.

További információk:

http://www.imagemagick.org/www-/mogrify.html – Nagyon hasznos útmutató az imagemagick oldaláról

http://www.ffmpeg.org/documentation.html - A hivatalos ffmpeg dokumentáció hasznos információkkal, FAQ-nel, stb.

Lucas rendszerének folyamatos tönkretételével ta-

nulta meg azt, amit tud, és nem volt más választása, mint utánanézni, hogyan hozhatná helyre a problémákat. Ha van egy kis ideje, blogot is vezet a <u>http://lswest-</u> <u>ubuntu.blogspot.com</u> oldalon.

PROGRAMOZZUNK C-BEN – 6. RÉSZ

ELŐZŐ SZÁMOK:

FCM 17-21.: Programozzunk C-ben 1-5. rész

HOGYANOK

Írta: Elie De Brauwer

ITT HASZNÁLHATÓ: Ubuntu kubuntu kubuntu KATEGÓRIÁK: Fejlesztés Grafika Grafika Internet Multimédia Rendszer ESZKÖZÖK: CD/DVD Merevlemez USB eszköz Laptop

Mindeddig csak kódokat mutattam be és útmutatást nyújtottam annak fordítására és futtatására. Mostanáig valószínűleg csak egy szerkesztőt (emacs, vi, ...) és egy fordítócsomagot (gcc) kellett használnod. Azonban vannak olyan egyéb eszközök is, amik a fejlesztést megkönnyítik (ne feledjük, hogy a fejlesztés nem csak a kód begépeléséből áll; az egész folyamatot lefedi – kódolás, fordítás, tesztelés, stb.), és jó pár ilyen eszköz létezik. Vannak még IDEk is (integrált fejlesztői környezet), ezek néhány hasonló eszköz egyvelege egy szép grafikus front-end-del megfejelve (pl.: CTD az Eclipse projektben, kdevelop, Code::Blocks, anjuta és a többi), de az én szerény véleményem az, hogy a kezdő programozónak előbb meg kell alkotnia egy képet arról, mi is található valójában a motorháztető alatt, mielőtt könnyítéseket használna. Mivel sokféle eszköz van, ebben a cikkben csak a hibaelhárításra/alkalmazásokra fogunk koncentrálni.

strace és ltrace

Az strace az egyik legjobb barátom. Az ltrace is egy kedves eszköz, de olyan sűrűn azért mégsem használom. Az alábbi kóddal telepítheted őket:

sudo apt-get install strace ltrace

De mire jók? Az strace elkapja a folyamatok általi rendszerhívásokat. Egy rendszerhívás egy olyan függvény, ami a végrehajtást a kernelnek adja vissza, amíg az végrehajt néhány függvényt a felhasználói térben. Például egy változó inkrementálása assembler kóddá fordul le, de ha erőforrásokkal dolgozunk, akkor bizony a kernelen át vezet az út. Ha elolvasod a 'man 2 syscalls'-t, megkapod a kernel által támogatott rendszerhívások listáját. Na de miért is olvan ió dolog ezeket figvelemmel tartani? Nos, ha tudod, hogy milyen hívásokat hoz létre alkalmazásod, akkor ismered a programod logikai lefolyását is, és ebben a jó dolog az, hogy minden alkalmazáson futtatni tudod a rendszereden. Példaként fogom kiemelni a wget kimenetét. A wgetet a lentebb olvasható utasítással lehet telepíteni:

sudo apt-get install wget

A wget alkalmazás lekér egy URL-t az internetről és kiírja a lemezre.

Ha megnézzük a

strace wget -q http://www.google.com kimenetét az 1. ábrán (jobbra), feltűnhet néhány érdekes dolog.

Látjuk hogy az 'execve()' hívással indul (használhatjuk a man execve; parancsot, ez jó minden más rendszerhívásra is - azaz az strace minden sorának első szavára), ami egy binárist tölt be. Egy kissé később a program ellenőrzi, hogy létezik-e egy '/etc/wgetrc' nevű init fájl; ha igen, akkor ezt beolvassa. Ezután látjuk, hogy a '.wgetrc' megnyitásával próbálkozik a home könyvtáramban, de mivel ilyen nem létezik, ezért nem olvassa be.

A következő példa (2. ábra, jobbra lent) mutatja, hogy a '/etc/resolv.conf' éppen megnyílik és a cím feloldása miatt egy socket is létrejött a DNS szerverhez.

Hát nem csodálatos? Megfigyeltük a program működését anélkül, hogy akár belepillantottunk volna a kódba; azonnal megtudtuk, hogy hol tárol néhány beállítást; melyek azok, amik nem léteznek és hogyan fordította le a DNS bejegyzést egy IP-címre. Az Itrace hasonló módon működik, de ahelyett, hogy rendszerhívásokat fi-

```
execve("/usr/bin/wget", ["wget", "-q", "http://www.google.com"], [/*
38 \text{ vars } */1) = 0
. . .
stat64("/etc/wgetrc", {st mode=S IFREG|0644, st size=4221, ...}) = 0
open("/etc/wgetrc", O RDONLY|O LARGEFILE) = 3
fstat64(3, {st mode=S IFREG 0644, st size=4221, ...}) = 0
mmap2(NULL, 4096, PROT READ PROT WRITE, MAP PRIVATE MAP ANONYMOUS, -1,
0) = 0xb7ad2000
read(3, "###\n### Sample Wget initializati"..., 4096) = 4096
read(3, "on:\n\#backup converted = off\n\n\# T"..., 4096) = 125
read(3, "", 4096)
                                          = 0
close(3)
                                          = 0
. . .
stat64("/home/edb/.wgetrc", 0xbfe57a48) = -1 ENOENT (No such file or
directory)
. . .
                                                                 1. ábra
```

```
stat64("/etc/resolv.conf", {st mode=S IFREG|0644, st size=88, ...}) = 0
socket(PF INET, SOCK DGRAM, IPPROTO IP) = 4
connect(4, {sa family=AF INET, sin port=htons(53),
sin addr=inet addr("195.130.131.5")}, 28) = 0
fcntl64(4, F GETFL)
                                       = 0x2 (flags O RDWR)
fcntl64(4, F SETFL, O RDWR|O NONBLOCK) = 0
gettimeofday({1234091526, 549043}, NULL) = 0
poll([{fd=4, events=POLLOUT, revents=POLLOUT}], 1, 0) = 1
send(4, "\372\312\1\0\0\1\0\0\0\0\0\3www\6google\2be\0\0\1\0\1"...,
31, MSG NOSIGNAL) = 31
poll([{fd=4, events=POLLIN, revents=POLLIN}], 1, 5000) = 1
ioctl(4, FIONREAD, [367])
                                       = 0
recvfrom(4,
^{372}3122012000110607073www6google2be001"..., 1024, 0,
{sa family=AF INET, sin port=htons(53),
 sin addr=inet addr("195.130.131.5")}, [16]) = 367
close(4)
                                                               2. ábra
```

gyelne, megmondja, hogy milyen függvények hívódnak meg és melyek azok, amik dinamikus könyvtárban találhatók, lásd a 3. ábrát (jobbra).

Az ldd megadja, hogy a wget többek között használja a libssl-t (biztonságos kapcsolatok), a libpthread-et (szálkezelés), a libz-t (tömörítés) és a libc-t. A libc gyakolatilag a rendszer alapja. Implementálja az általános C függvényeket, mint pl. a printf(), malloc() és free(), ezt a logikát sokszor rendszerhívásokra visszafejtve (mint pl. ahogy a printf() visszafejtődik write()-ra). Most pedig az ltrace meg fogja mondani, hogy hol használ alkalmazásunk ilyen könyvtárakat. Ha megvizsgáljuk az

ltrace wget -q http://www.google.com

kimenetét, megtalálhatjuk ezt a részt benne (néhány szóközt elhagyva):

```
strlen("www.google.com") = 14
dcgettext(0, 0x8075c8a, 5,
0x804e66d, 0xbf8e1761) =
0x8075c8a
getaddrinfo("www.google.com",
```

```
edb@lapedb:~$ whereis wget
wget: /usr/bin/wget /usr/share/man/man1/wget.1.gz
edb@lapedb:~$ ldd /usr/bin/wget
linux-gate.so.1 => (0xb7f12000)
libdl.so.2 => /lib/tls/i686/cmov/libdl.so.2 (0xb7ed8000)
librt.so.1 => /lib/tls/i686/cmov/librt.so.1 (0xb7ecf000)
libssl.so.0.9.8 => /usr/lib/i686/cmov/libssl.so.0.9.8 (0xb7e88000)
libcrypto.so.0.9.8 => /usr/lib/i686/cmov/libcrypto.so.0.9.8 (0xb7d3c000)
libc.so.6 => /lib/tls/i686/cmov/libc.so.6 (0xb7bde000)
/lib/ld-linux.so.2 (0xb7ef8000)
libpthread.so.0 => /lib/tls/i686/cmov/libpthread.so.0 (0xb7bc5000)
libz.so.1 => /usr/lib/libz.so.1 (0xb7baf000)
```

```
NULL, 0xbf8e1780, 0xbf8e17b4) = 0
calloc(1, 20) = 0x909c1e0
malloc(96) = 0x909c1f8
freeaddrinfo(0x909c100) = <void>
```

Ez az ltrace-es megfelelője az straceszel már megvizsgált DNS feloldásnak. Minden hálózati kommunikáció egy egyszerű 'getaddinfo()' hívással van elrejtve.

Remélem, hogy most már értékelni tudod az strace-t és az ltrace-t. Többletmunka nélkül segítenek a futtatható állomány felépítésének megvizsgálásában. Az egyetlen különbség az, hogy egy kissé lassabban fognak futni, viszont megtudod, hogy mit is csinál egy program, amikor nem megfelelően működik.

Valgrind

A valgrindet így lehet telepíteni:

sudo apt-get install valgrind

Ez egy olyan eszközgyűjtemény, amivel néhány kifinomultabb ellenőrzést is végre tudunk hajtani az alkalmazásokon. Lásd a http://www.valgrind.org-ot az elérhető eszközökről még több információért. Ebben a cikkben a legtöbbet használt segédeszközt nézzük meg: a 'memcheck'-et. Segítségével felüldefiniáljuk a memóriát érintő libc hívásokat. Ezen kívül végez némi könyvelést is minden memóriát (azaz dinamikusan foglaltat) visszakap a rendszer és az összes lefoglalt memória még mindig elérhető?

Nézzük meg az 1. listát (lent). Ez egy nagyon rossz kód. Egy leak() nevű függvényt hív (3-7. sor) 10 alkalommal, ami 10 bájtot lefoglal és nem szabadítja azokat fel. Ezután foglal még a main függvényben is, majd egy végtelen ciklusba lép. Az első dolog, amit tenned kell a kód futtatásához az az, hogy cseréld le a for ciklust while(1)-re és írd át a malloc(10)-et malloc(1000)-re. Indítsd el az alkalmazást és nézd meg mi történik a rendszereddel. A fizikai memória meg fog telni, majd a swapterület is betelik, végezetül az oom_killer (out of memory killer) meg fogja szakítani túlsúlyos processzünket. Az ilyen és hasonlók végzetesek lehetnek egy rendszerre és annak teljesítményére. Ebben a pillanatban közelebbről megismerkedhettél a memóriafolyás hatásaival. Egy keserves része a dinamikus memóriakéréseknek az,

```
01. #include <stdio.h>
02. #include <stdlib.h>
03. void leak()
04. {
       char * ptr = malloc(10);
05.
06.
       printf("malloc(10) points to: %p\n",ptr);
07. }
08. int main()
09. {
10.
       int i=0;
       for(i=0;i<10;i++)</pre>
11.
12.
       {
            leak();
13.
14.
       }
       char * ptr = malloc(15);
15.
       printf("malloc(15) in main: %p\n",ptr);
16.
17.
       while(1){}
18.
       return 0;
19.}
1. lista: leak.c
```

hogy vissza is kell őket szolgáltatni! Ez a program az extrém időskálájú memóriafolyás példája volt. Viszont néhány alkalmazás, amik csak pár bájtot folyatnak el óránként, tökéletesen futhatnak akár évekig is – mielőtt elszabadul a pokol. Ez az amiért a valgrind nagyon hasznos eszköz. Az 1. lista kimenete a rendszeremen a

gcc -Wall -g leak.c -o memleak

paranccsal való fordítás után jött létre.

Amikor megszakítom a while(1) ciklust a Ctrl+C megnyomásával, tudatja velem, hogy hányszor hívtam a malloc()-ot, mennyi memóriát foglaltam és adtam vissza. Végeredményül megadja, hogy 100 bájtnyi memóriát vesztettem el 10 blokkban. Ez azt jelenti, hogy néhány olyan memóriát kértem, amit már nem tudok többé elérni, mert nincsen rá mutatóm ("definitely lost" a kimeneten), továbbá megmondja, hogy 15 bájtnvi memória van egy olyan blokkban, amit a megszakításkor még fel tudnék szabadítani, mert van pointerem rá. Ezért írtam a while(1) ciklust. Ha nem így tettem volna, akkor a valgrind elintézte volna annyival, hogy 115 bájtot 11 blokban elvesztettem (ellenőrizzük le!), mert a valgrind csak azzal foglalkozik, ami valójában történt; nem érdekli, hogy mi történhet majd a rendszerrel.

Van még egy különleges dolog,

```
edb@lapedb:~/fullcircle/c-6$ valgrind --leak-check=full --show-
reachable=yes ./memleak
==7257== Memcheck, a memory error detector.
==7257== Copyright (C) 2002-2007, and GNU GPL'd, by Julian
Seward et al.
==7257== Using LibVEX rev 1854, a library for dynamic binary
translation.
==7257== Copyright (C) 2004-2007, and GNU GPL'd, by OpenWorks
LLP.
==7257== Using valgrind-3.3.1-Debian, a dynamic binary
instrumentation framework.
==7257== Copyright (C) 2000-2007, and GNU GPL'd, by Julian
Seward et al.
==7257== For more details, rerun with: -v
==7257==
malloc(10) now points to: 0x41a2028
malloc(10) now points to: 0x41a2068
malloc(10) now points to: 0x41a20a8
malloc(10) now points to: 0x41a20e8
malloc(10) now points to: 0x41a2128
malloc(10) now points to: 0x41a2168
malloc(10) now points to: 0x41a21a8
malloc(10) now points to: 0x41a21e8
malloc(10) now points to: 0x41a2228
malloc(10) now points to: 0x41a2268
malloc(15) in main: 0x41a22a8
^C==7257==
==7257== ERROR SUMMARY: 0 errors from 0 contexts (suppressed:
11 from 1)
==7257== malloc/free: in use at exit: 115 bytes in 11 blocks.
==7257== malloc/free: 11 allocs, 0 frees, 115 bytes allocated.
==7257== For counts of detected errors, rerun with: -v
==7257== searching for pointers to 11 not-freed blocks.
==7257== checked 52,132 bytes.
==7257==
==7257== 15 bytes in 1 blocks are still reachable in loss
record 1 of 2
==7257==
            at 0x4025D2E: malloc (vg replace malloc.c:207)
            by 0x8048459: main (memleak.c:15)
==7257==
==7257==
==7257== 100 bytes in 10 blocks are definitely lost in loss
record 2 of 2
            at 0x4025D2E: malloc (vg replace malloc.c:207)
==7257==
            by 0x8048405: leak (memleak.c:5)
==7257==
==7257==
            by 0x8048443: main (memleak.c:13)
==7257==
==7257== LEAK SUMMARY:
==7257==
           definitely lost: 100 bytes in 10 blocks.
              possibly lost: 0 bytes in 0 blocks.
==7257==
==7257==
            still reachable: 15 bytes in 1 blocks.
==7257==
                 suppressed: 0 bytes in 0 blocks.
                                                    4. ábra
```

amit még meg kell itt említenem: azt mondtam az előbb, hogy a kódot a '-g' paraméterrel fordítottam, ami debuggolási jeleket illeszt be a futtatható állományba. Ezért tudja a valgrind megmondani, hogy melyik fájlban és melyik soron találkozott a problémával. Ha csak a

```
gcc -Wall leak.c -o memleak
```

paranccsal fordítanánk a kódot, akkor a kimenet így nézne ki:

```
==7339== 100 bytes in 10 blocks are definitely lost
in loss record 2 of 2
==7339== at 0x4025D2E: malloc (vg_replace_mal-
loc.c:207)
==7339== by 0x8048405: leak (in /home/edb/fullcirc-
le/c-6/memleak)
==7339== by 0x8048443: main (in /home/edb/fullcirc-
le/c-6/memleak)
```

Ebből még mindig meg tudjuk állapítani, hogy memóriát vesztettünk, de azt már nem, hogy melyik fájlban vagy so-ron.

Tehát, a jó hír az, hogy a valgrind meg tudja mondani nekünk, hogy van-e memóriafolyásunk vagy sem. A rossz hír viszont, ha pontosan tudni akarjuk, merre van a memóriafolyás, akkor szükségünk van egy olyan futtatható állományra, ami el van látva debuggolási szimbólumokkal. Ekkor újra tudjuk fordítani és hibaelhárítást végezni – emiatt pedig, megint kellenének a források!

Konklúzió

Ebben a cikkben bemutattam néhány olyan eszközt, amivel pár egyszerű hibaelhárítást és analizálást tudunk elvé-

12

gezni állományokon a források, vagy bármilyen egyéb ismeret nélkül. Következő alkalommal már mélyebben beleássuk a témába magunkat és megpróbálkozunk egy igazi debugerrel.

Gyakorlatok:

• A vmstat egy olyan eszköz ami rendszerhasználati statisztikákat ad meg. Használjuk az strace-t arra, hogy megtudjuk milyen /proc/ fájl(ok) kell(enek) a kimenetéhez.

• Ismételjük meg az ltrace/strace

példát a wget-en, de most egy ismeretlen URL-el. Melyik kimeneten egyszerűbb megállapítani, hogy az eredmény egy hibás DNS bejegyzés?

- Olvassuk el az strace man-ját; az strace automatikusan követni fogja a gyermekfolyamatokat is? Mit kell tenni ahhoz, ha többszálú alkalmazásokon is használni akarjuk?
- A valgrind automatikusan követi a gyermekfolyamatokat?
- Próbáljuk meg futtatni a valgrind-ot kedvenc parancssori eszközeinken. Ellenőrizzük, hogy megfelelően működ-

nek-e a memóriakezelés területén.

• Mely más eszközök részei még a valgrind csomagnak, és miben tudnak segíteni ezek egy jobb minőségű program létrehozásában?

Elie De Brauwer egy belga Linux fanatikus, jelenleg beágyazott szoftverfejlesztéssel foglalkozik az

egyik piacvezető műholdkommunikációs cégnél. A családjával töltött szabadidő mellett szeret különféle technológiákkal kísérletezgetni, emellett lelkesen várja azt a pillanatot, amikor a Blizzard végre kiadja a Diablo III-at.

"the finest in geek entertainment"™ http://nostarch.com/

A Full Circle Magazin támogatói

WEBFEJLESZTÉS – 3. RÉSZ

ELŐZŐ SZÁMOK:

FCM 20-21.: Webfejlesztés 1-2. rész

ITT HASZNÁLHATÓ: Ubuntu Kubuntu Kubuntu KATEGÓRIÁK: Vereidesztés Grafika Cafika Grafika Cafika Laptop Merevlemez USB eszköz Laptop Vezeték nélküli

Írta: Brett Alton

HOGYANOK

a megmutatom, hogyan lehet webszervert és adatbázist telepíteni, amit azonnal használni lehet webfejlesztéshez.

Egy LAMP szervert fogunk beállítani (a LAMP a Linuxot, Apache-ot, MySQL-t és a PHP-t jelenti), hogy létrehozzunk egy localhostot és belekóstolunk a PHP programozásba is egy kicsit. Ez azt jelenti, hogy készíthetsz és szerkeszthetsz weblapokat PHP-ban (a számítógépeden) anélkül, hogy ezért külön tárhelyet vásárolnál egy szerveren. Miért is jó ez neked? Nos, minden webfejlesztőnek - akár egy cégnél dolgozónak vagy szabadúszónak - szüksége van egy szerverre, amin létrehozhatja a weblapjait. Gyakran egyszerűen megírják a programkódot, feltöltik a szerverre, ráfrissítenek Firefoxban és remélik a legjobbakat. Néhány fejlettebb szövegszerkesztő és IDE eszköz lehetővé teszi, hogy egyenesen a szerveren szerkeszd a fáilokat, de nem számít, hogyan töltöd fel a fájlokat, nehézségeket fog okozni a lassú feltöltési sebesség, meg-megszakadó kapcsolat és más galibák. A saját gépedet használva elkerülheted mindezeket a feltöltéssel járó problémákat és szerkeszthetővé teheted weblapjaidat saját számítógépeden.

Ha tudod, hogyan irányítsd át a 80as portot a routereden, akkor elérhetővé teheted őket a barátaid vagy családod számára is. Habár el is kezdhetnél professzionális szinten webszolgáltatóként weblapokat hostolni azzal a módszerrel, ahogy ma megmutatom; de feltételezem, hogy a cikk elolvasása után még nem leszel elég felkészült egy olyan magas biztonsági szintű rendszert üzembe helyezni, mint amilyet a mai webszolgáltatók használnak. Fontos megjegyezni, hogy ne térj le a kijelölt útról. Amit mutatni fogok, az nagyon egyszerű (köszönhetően az Ubuntunak) és egyúttal nagyon hatékony is.

Windows felhasználóknak és fejlesztőknek, akik weboldalakat Windows alatt akarnak (vagy kénytelenek) készíteni (mert olyan eszközöket használnak, amik Ubuntu alatt nem érhetőek el, vagy a munkájuk miatt muszáj Windowst használniuk), beállíthatnak Ubuntu LAMP szervert virtuális gépen is (kipróbálhatják a VmWare-t vagy a VirtualBoxot is - nagyon sok oktatóanyag található az interneten), hogy hozzájussanak egy stabil és biztonságos Ubuntu szerverhez Windowst használva. Alapvetően telepíteni kell az Ubuntu Server 8.04-es vagy 8.10-es változatát

egy virtuális gépre úgy, ahogy a LAMP szerver telepítését is mutatom majd, ezután egyszerűen elérhetővé válik böngészőn keresztül az IP címét használva.

LAMP szerver telepítése Ubuntu alatt

LAMP szervert telepíteni Ubuntu alatt rendkívül egyszerű és két módon is megoldható.

1.

sudo tasksel install lamp-server

Megjegyzés: Ez először az Ubuntu 6.10-be (Edgy Eft) került bele és továbbiakban része lesz a 9.04-esnek (Jaunty Jackalope – fejlesztés alatt) is. A 6.06-ban (Dapper Drake) egyszerűen installáld a taskselt, mielőtt a tasksel parancsot futtatnád.

Mit is csinál ez a varázslatos kis program? Ha kiadod ezt a fenti parancsot, olyan, mintha a következő parancsot futtatnád:

sudo aptitude install apache2 apache2.2-common apache2-mpm-prefork apache2-utils libapache2mod-php5 libapr1 libaprutil1 libdbd-mysql-perl libdbi-perl libmysqlclient15off libnetdaemon-perl libplrpc-perl libpq5 libwrap0 mysql-client-5.0 mysql-common mysql-server mysql-server-5.0 openssl-blacklist php5-common php5mysql ssl-cert tcpd

Melyiket könnyebb megjegyezni?

Amint látod, ez a megoldás több olyan csomagot is telepít, amire nincs szükséged vagy nem akarod telepíteni a szervereden (mint a Perl, PostgreSQL, és SSL könyvtárak). Nos, rosszak ezek a csomagok a rendszered szempontjából? Nem igazán. Attól függ, mennyire szeretnéd redukálni a szerver maximális méretét, illetve milyen csomagokra lesz a későbbiekben szükséged. Egyelőre a 'sudo tasksel install lamp-server' parancs tökéletesen megfelel a kezdők számára, vagy olyanoknak, akik gyorsan szeretnének LAMP szervert használni.

2.

Ez a megoldás ugyanaz, mint az előző, kivéve azt, hogy lehetővé teszi számodra a telepíteni kívánt csomagok kiválasztását.

Tulajdonképpen ennyi elég, hogy telepíts egy LAMP szervert:

sudo aptitude install apache2 libapache2-mod-php5 mysql-server php5 A probléma az, hogy nem tudod pontosan testre szabni a telepítést. Mindenkinek szüksége van a testreszabásra? Nem teljesen, de ha egyszer elkezdesz Wordpresst, MediaWikit, Drupalt, vagy bármilyen komolyabb rendszert használni, szükséged lehet bizonyos könyvtárak telepítésére. Ne aggódj, tudni fogod, mely könyvtárak szükségesek a továbbhaladáshoz.

Feltételezve, hogy PHP-ben programozol, és szükséged van néhány képátalakításhoz szükséges könyvtárra és biztonsági könyvtárra, vagy parancssori felületre (ami azt jelenti, hogy tudsz futtatni PHP-t terminálon keresztül és nem csak Firefoxban), muszáj lesz testre szabnod a LAMP szerver telepítését.

Ami az én LAMP szerveremet illeti, telepítőparancsa a következőképpen néz ki:

sudo aptitude install apache2 libapache2-mod-php5 mysql-client-5.0 mysql-server-5.0 php5 php5-cli php5-curl php5-gd php5imagick php5-json php5-mcrypt phpmyadmin php5-mysql •

Megjegyzés a 'phpmyadmin'-hoz: a phpMyAdmin (részletesebben lásd az első cikkemet) egy nagyszerű eszköz a MySQL szervered kezeléséhez. Most nem merülünk bele az adatbázis kezelésébe, csak emlékezz, milyen egyszerű telepíteni. Eléréséhez egyszerűen írd be a böngésződ keresőjébe a http://localhost/phpmyadmin-t, majd használd a 'root' usernevet és a telepítés során választott jelszót.

Nyugodtan változtass a telepítésen, ne félj a felfedezés élményétől!

A localhost (saját gép) tesztelése

Ha sikeresen feltelepítetted a LAMP szervert az első vagy a második módszerrel, indítsd el a Firefoxot (Alkalmazások > Internet > Firefox Webböngésző) majd nyisd meg a következő weboldalt:

http://localhost

Egy egyszerű fekete szöveg fog megjelenni fehér háttérrel, ami így szól: "It works!". Ha nem jelennének meg ezek a szavak, akkor nézz fel az Ubuntu Forums-ra segítségért.

Most akkor hova rakhatom a fájljaimat?

Jelen pillanatban az Apache a fájljaidat a /var/www/ könyvtárban tárolja (ez talán egy kicsit ködös lehet). Két lehetőséged is van, hogy ezt megváltoztasd:

1. Töröld a /var/www/ könyvtárat, majd csinálj egy linket, ami a desktopod vagy a home könyvtárad egyik mappájára mutat, vagy:

2. Szerkeszd az Apache konfig fájlt és változtass meg minden '/var/www/' bejegyzést arra, ahova a fájljaidat szeretnéd elhelyezni.

Az első esetben egyszerűen futtasd a következő parancsot:

sudo rm -r /var/www && mkdir \$HO-ME/Desktop/localhost && sudo ln -s \$HOME/Desktop/localhost/ /var/www

Ez a sor először eltávolítja a /var/www/-t, majd létrehozza a \$HOME/-Desktop/localhost-ot (ha a felhasználónevem 'brett', akkor a létrejövő könyvtár a /home/brett/Desktop/localhost lesz), végül létrehoz egy linket a /home/brett/Desktop/localhost-ról a /var/www-ba. Ezzel a trükkel az Apache azt fogja hinni, hogy a fájlok valójában a /var/www-ben vannak. Megjegyzés: Ha máshova szeretnéd helyezni ezt a könyvtárat a desktopod helyett, egyszerűen írd át a fenti sort arra, ahol a fejlesztői fájljaidat tárolni szeretnéd (pl.: a \$HOME/Desktop/localhost-ot (mindkét esetben) cseréld le a \$HOME/Documents/www-ra (vagy amire szeretnéd)).

A második esetben szerkeszd át a '/etc/apache2/sites-available/default' fájlban a '/var/www'-t arra a könyvtárra, amit szeretnél, majd indítsd újra az Apache-ot:

sudo /etc/init.d/apache2 reload

Akár az első, akár a második módszert választod, ellenőrizd még egyszer a http://localhost-ot a Firefoxban, és bizonyosodj meg róla, hogy működik. Most látnod kell egy listát arról a könyvtárról, amit épp létrehoztunk (pl.: \$HO-ME/Desktop/localhost/). Ez egyelőre üres, ezért nem mutat semmit sem.

Brett Alton Ubuntu rajongó, szoftverfejlesztő és számítógépes szakember,

Kanadában, Torontóban él.

CRUNCHEEE TELEPÍTÉSE EEE PC-RE

HOGYANOK

Írta: Ronnie Tucker

CrunchBang egy Ubuntu alapú disztribúció. A CrunchEEE a CrunchBang-en alapul, de az OpenBox GUI-t (Graphical User Interface = Grafikus Felhasználói Felület – a ford.) használja és csak a legszükségesebb – főként internetes – alkalmazásokat telepíti az Array.org kernellel. Az Array.org kernel módosított Ubuntu rendszermag, ami az összes szükséges EEE javítást tartalmazza, sok időt lehet vele megtakarítani. Ebben a cikkben a CrunchEEE-t fogjuk telepíteni rendszerindító USB háttértárról (USB kulcs). Először töltsd le az ISO lemezképfájlt a <u>crunchbanglinux.org</u> oldalról. Ezután nézd meg a Full Circle Magazin 21. számát: itt megtalálod, hogyan tudsz ISO lemezképfájlt átalakítani rendszerindító USB kulcsot készítve.

Először is csatlakoztasd az USB kulcsot az EEE PC egyik USB portjához. Kapcsold be az EEE PC-t, és amint meglátod a kék ASUS képernyőt, nyomd meg az ESC billentyűt. Egy terminálszerű képernyőt fogsz kapni (lent) két rendszerindító lehetőséggel: rendszerindítás (1) a belső merevlemezről, vagy (2) az USB kulcsról (amit csatlakoztattál). Válaszd az USB kulcsot.

Dőlj hátra és figyeld, ahogy az EEE PC-d elindítja a CrunchEE-t az USB kulcsról. Akárcsak a legtöbb disztribúció, ez is 'live' módban indul. Ki tudod próbálni, mielőtt telepítenéd.

A CrunchEEE egy fekete képernyővel nyit a jobb-felső sarokban a Conky egymásra helyezett kijelzőivel, ami alapvető információkat ad a processzorhasználatról, memóriafoglaltságról és ad egy listát a gyorsbillentyűkről is. Ne sajnáld az időt arra, hogy megismerj egy disztribúciót, mielőtt a merevlemezre telepítenéd. Legfőképp a hangra és a Wi-fire figyelj, mert ezek a legproblémásabb területek egy disztribúció EEE PC-re telepítésénél. A webkamera teszteléséhez próbáld ki a Skype-ot.

A merevlemezre történő telepítés elindításához kattints jobb gombbal a desktopon és válaszd ki az 'Install' opciót a főmenüből.

A CrunchEEE telepítése megegyezik bármely Ubuntu-alapú disztribúció telepítésével: hét lépés, és már kész is vagy. Ha nem vagy biztos az egyes lépésekben, hogyan is kell Ubuntu-alapú disztribúciót telepíteni, nézd meg a Full Circle Magazin 13. számát, ahol bemutattunk egy Ubuntu telepítést lépésről lépésre. Ami jó volt a CrunchEEE telepítésénél, hogy a betűméreteket kisebbre állították, így a telepítő képernyő szépen illeszkedett az EEE képernyőjére. Nincs többé bosszantó ALT + mozgatás, vagy Compiz kikapcsolás, hogy használhasd az ALT + mozgatást.

Az alapértelmezett téma a CrunchEEE-ben (fent) elég könnyed – a háttér fekete a Conky fehér betűivel fűszerezve, az ablakok díszítései mind feketék és szürkék. Ne aggódj, a CrunchEEE tartalmaz néhány beépített témát is. Csak néhány kattintás, egy háttérképcsere és a CrunchEEE máris sokkal mutatósabban néz ki.

Egy Ubuntu disztribúció USB kulcsra telepítésének lépései (Full Circle Magazin 21. szám) és a rendszer indítása. majd telepítése (esetünkben a CrunchE-EE) pontosan megegyezik minden Ubuntu alapú disztribúcióéval, szóval nyugodtan tölts le és próbálj ki több disztrót is. Én a Kubuntu 8.10-et (KDE 4) és az Xubuntu 8.10-et is kipróbáltam (mindkettőnek szüksége van javításokra az alaptelepítés esetén, hogy néhány funkciót elérhessünk). Kipróbáltam még a Puppy Linux-ot is az EEE-men, mielőtt a CrunchEEE-t választottam volna. Ez az egyik legjobb dolog a Linuxban: lehet választani!

Ronnie Tucker a Full Circle magazin szerkesztője, újabban GNOME felhasználó és művész, galériája megtekinthető a www.RonnieTucker.co.uk címen.

Ubuntu Pocket Guide and Reference

\$9.94 from Amazon.com or <u>FREE</u> from

www.ubuntupocketguide.com

TIPPEK AZ UBUNTU NÉPSZERŰSÍTÉSÉHEZ

ELŐZŐ SZÁMOK:

N/A

2008 a Linux éve volt számomra desktopon, csakúgy, mint a rokonaimnak, a barátaimnak és a kollégáimnak (nézd meg a http://www.p-s.co.nz/wordpress/ címet). Ez azonban nem jelenti azt, hogy az Ubuntu mindenkinek jó választás. Íme, néhány gondolat, hogyan terjeszd az Ubuntut.

Tedd vonzóvá a rendszeredet

Még ha Te nem is értékeled az esztétikus asztalt, az Ubuntu potenciális felhasználói fogják! A kocka körbeforgatása mindig jó kezdés! Íme az én kétképernyős asztalom. A Dust témát használtam szélesvásznú háttérkép felhasználásával, amit Inkscape-ben készítettem el.

Megfelelő telepítő kiválasztása

Először is döntsd el, milyen telepítés fedi a felhasználó igényeit. Egy kis előregondolkodás sok későbbi problémától szabadíthat meg. Szükséged lesz egy Ubuntu ISO képfájlra – CD-n vagy USB-n, letöltheted innen: http://www.ubuntu.com/getubuntu/download. Ha több operációs rendszer is van a gépen, a Gparted-re is szükség lehet: http://gparted.sourceforge.net/download.php.

Kettős rendszerindítási lehetőség

Ez a legbiztonságosabb megoldás, ha a felhasználónak vannak olyan windowsos programjai, amelyek nem futnak WINE alatt és a virtualizáció nem jöhet szóba. A felhasználó Ubuntu alól írhatja és olvashatja a windowsos fájlokat. Segíthet a hibaelhárításban, de a költözésben is.

Családi gépeken szinte biztosan jó választás, mert a gyerekek minden játékot (és oktatóprogramokat) elérhetnek mindkét rendszer alól.

Ubuntu egyedül

Ezt a legegyszerűbb telepíteni, de győződj meg róla, hogy a Windows nem kell már, mert kettős indítású rendszert készíteni sokkal trükkösebb, ha az Ubuntut telepíted először. Arról is győződj meg, hogy mindenről van biztonsági másolat.

Virtuális XP

Újabb gépekre kitűnő választás, VirtualBox használatával pedig könnyű telepíteni. Probléma nélkül használhatsz pl. MS Accesst, MS SQL Servert stb. (lásd 2. kép). Ne

feledd, hogy fájlokat cserélni XP és Ubuntu között csak megosztott könyvtárak létrehozásával lehet.

Kiknek telepítsünk Ubuntut (és kiket kerülj nagy ívben)

Elsődleges jelöltek:

- Azok az emberek, akik az Ubuntut már ismerik, de a telepítéssel kapcsolatban még szeretnének némi tapasztalatra szert tenni.
- XP felhasználók fertőzött géppel ha sok időt pazaroltak el a biztonság feletti aggodalmukban, nyitottak lehetnek az Ubuntura. MEGJEGYZÉS: Ha befejezted a Windows javítását, győződj meg róla, hogy az Ubuntut kettős indítású rendszerként telepíted. Segíthet a hibaelhárításban (ol-

vashatod a windowsos partíciót is), és ki tudja, talán jobban is megtetszik nekik. Ha szabadidődet áldozod erre, még jobbnak tűnhet nekik.

• Vista felhasználók teljesítményproblémákkal.

Kerüld el, vagy nagyon óvatos legyél:

 Azokat, akik nem szeretik a számítógépeket. – Nekik valószínűleg az Ubuntu sem fog tetszeni, és esetleg személyesen Téged okolnak majd a gondjaik miatt. Csak akkor telepíts Ubuntut, ha elvárják, hogy támogasd a Windowsukat.

 Üzleti felhasználókat, akik főként Microsoft-os környezetből jönnek – sok alkalmazásuk lehet, ami nem megy WINE-nal, különleges hálózati követelmények stb. Kettős indítás szóba jöhet, de fokozott óvatosság szükséges. A nyílt forrású szoftverek elég jók lehetnek néhányuknak, de nem mindenkinek. Legyél pragmatikus.

• Olyanokat, akiknek különleges hardverük van, ami nem működik Ubuntuval, ezeket teszteld.

Nyitott szemmel járók (Mit mondj nekik először)

Oké, valaki megkért, hogy telepíts neki Ubuntut. Mielőtt nekifognál, mit mondasz neki? A következő pontokat tisztázd vele:

 Az ő választásuk az Ubuntu telepítése. Megcsinálod nekik és később segítesz, amennyit tudsz, de a végső felelősség a végeredményért az övék.

 Néhány hardver és sok windowsos szoftver (pl. bizonyos üzletláncok alkamazásai) nem fog menni Ubuntuval. Általában van valamilyen nyílt forrású alternatíva, de nem mindig. Kettős indítással vagy virtualizált XP-vel ez nem fontos kérdés.

Mutasd meg az új felhasználóknak a Közösséget

Mutasd be nekik az Ubuntu világát: Full Circle; Ubuntu fórumok (könyvjelzők használatát ne felejtsd el); más Ubuntu felhasználók; és természetesen a Google. Ezenkívül most már elég sok kiváló ubuntus könyv jelent meg. Néhány forrás egyeseknek nagyon hasznos lesz, másoknak kevésbé, de győződj meg róla, hogy a lehető legtöbbet megtetted azért, hogy segíthessenek maguknak alkalomadtán.

A következő írásomban bemutatom, hogyan lehet "eladni" az Ubuntut potenciális felhasználóknak.

Grant Paton-Simpson szoftverfejlesztő Aucklandben, Új-Zélandon, szociológiából PhD-t is szerzett. Felesége Elizabeth, 4 eleven gyermekük és egy saját fejlesztésű adatbázist forgalmazó cégük is van (http://www.p-s.co.nz).

A Fridge Hírek az emberiességért

A Fridge egy információs központ az Ubuntu közösség számára, öszszehozza a híreket, az alulról érkező kezdeményezéseket, pártfogol, lehetővé teszi a csapatmunkát és eredeti tartalmat szolgáltat.

Ahogy az otthoni hűtőben is, mi az Ubuntu család - itt tudiuk kirakni mindenki elé a munkánkat. Mindegy, hogy pártfogolsz, vagy helvi kezdeményezéseid vannak a LoCo csapatban, új és csodálatos Ubuntu világot építesz egy társaságban, vagy éppen a jövő technológiáját és szabadságát fejleszted egy programozócsoportban, mi meg akarjuk mutatni sikereidet a közösségnek.

AZ ÉN SZTORIM ÚGY DÖNTÖTTEM, ÁTÁLLOK

zámos Linux disztribúcióval próbálkoztam az elmúlt öt év során. Bűvészkedtem például webszervert futtató Red Hat-tel, telepítettem dual-bootos rendszert Mandriva-val (akkoriban még Mandrakenek hívták) XP mellé, és még egy kioszkot is összehoztam Suse Linux felhasználásával, egy környékbeli műszaki iskola számára. Hol szerettem, hol pedig gyűlöltem a Linuxot. Amikor sikerültek a dolgok, az nagyszerű érzés volt! Ellenben amikor valami apróság, mint mondjuk a hangkártyám nem működött, úgy találtam, hogy a 2 óra, ami a driver fordítással elment. túl sok volt érte.

A Linuxszal együtt járó problémák miatt, soha nem voltam képes teljesen átállni rá és elsődleges operációs rendszerként használni. A múlt héten azonban elhatároztam, adok neki még egy esélyt. Úgy döntöttem, most semmiképpen sem lesz dual-bootos a rendszer. A múltbeli próbálkozásaimnak mindig az lett a vége, hogy egy idő után merő lustaságból a Windowst indítottam. Bár manapság különféle disztrók özöne érhető el, de én mégis az Ubuntu mellett döntöttem. Azt hiszem, hogy a hatalmas mennyiségben rendelkezésre álló online támogatás miatt határoztam így. Ráadásul a The Geek weboldalon egy teljes részt kaptak az Ubuntuval és Li-

nuxszal kapcsolatos hasznos ötletek!

Először az alapértelmezett Gnome felhasználói felületet használtam. Elég jól és viszonylag könnye-

dén elmanővereztem az Ubuntuban. Amikor az Nvidia kártyám driverének telepítésére került a sor, a folyamat egyszerű és fájdalommentes volt. Van még egy Creative X-Fi hangkártyám is, de azzal már nem voltam ilyen szerencsés. A Creative Open Source-on létezik ugyan egy beta driver az X-Fi kártyához, de az a baj vele, hogy az én gépem esetében jelenleg még nem támogatja az 5.1-es térhatású hangzást. Ezért egyelőre megmaradtam az integrált hangkártyámnál és békén hagytam az X-Fi-t, hadd gyűjtse a port addig is.

Már igazán élveztem a Gnome-ot és az új linuxos környezetemet, amikor úgy határoztam belekóstolok a KDE élményébe is. Az alapértelmezett Gnome grafikus környezet birtokában, a KDE telepítése elég könnyű feladat, csak követni kell a The Geek's Guide ^[1] utasításait. El kell ismernem, hogy a

KDE kiváló választás annak, aki a Windowsról áll át. A KDE már alaphelyzetben számos funkciót kínál. A KDE 4.0-ás verzió-

val pedig még jobb lett – gyönyörű a felület, ismerős a start menü, a könyvtárakat rootként egy kattintással lehet böngészni, és még sok egyéb. Mostanra igazi Kubuntu rajongó lettem, és terveim között szerepel egy 64 bites, tisztán Kubuntu rendszer telepítése.

[1] The Geek – <u>http://www.howto-geek.com/howto/ubuntu/install-kde-kubuntu-on-ubuntu/</u>

KÖNYVAJÁNLÓ UBUNTU FOR NON-GEEKS

Grant, Rickford 360 oldal 2008. június

ISBN: 9781593271800 No Starch Press

z "Ubuntu for non geeks" című könyv minden szempontból bemutatja az Ubuntut – a kipróbálástól és telepítéstől kezdve a testreszabásig. Amiben különbözik a többitől, az a projekt-alapú bemutatás.

Grant minden fejezetben kézen fogja a felhasználót és lépésről lépésre végigvezeti egy kisebb feladaton. Az ötödik fejezetben például megmutatja az új felhasználóknak, hogyan kell telepíteni Synaptic-ból a Frozen Bubble-t. Ez ugyan sok időt elvesz majd a felhasználó szabadidejéből, de legalább tisztában lesz az alkalmazások telepítésével és eltávolításával.

Mint mondtuk, a könyv bemutatja az Ubuntu kipróbálását, telepítését, a desktop használatát, az internetes alkalmazásokat, a kinézet testreszabását és természetesen a terminált. Ez utóbbit Grant a könyv második felén keresztül tárgyalja. Eddigre a felhasználó elég magabiztos lesz az Ubuntu használatában, valamint örömmel fogja piszkálni a terminált. Ezután olvashatunk a nyomtatók és szkennerek beállításáról, betűkészletek telepítéséről, az üzleti alkalmazásokról, grafikáról, audio-, video- és DVD-lejátszókról, végül pedig a biztonságról.

Kétségem sincs afelől, hogy ajánljam ezt a könyvet az új felhasználóknak, mivel lépésről lépésre bemutatja a rendszert, nemcsak szövegesen magyarázza el azt, de nem is hagyja feltevésekbe bocsátkozni az olvasót. Ez a legjobb könyv az új felhasználók részére, amit valaha is olvastam.

Ha meg akarod nyerni ezt a könyvet, válaszolj erre az egyszerű kérdésre:

Melyik játék telepítését mutatják be a könyv lapjain?

Válaszodat ide küldd e-mailben: competition@fullcirclemagazine.org.

Határidő: 2009. március 21., szombat. A győztes nevét az FCM 23-ban tesszük közzé.

Nagyon köszönjük a **No Starch Press** támogatását a nyeremény felajánlásáért.

A Behind MOTU egy website, ahol a "Masters of the Universe"-ként ismert emberekkel készített interjúk is találhatók. Ők a csomagkarbantartók önkéntes serege, akik az Universe és a Multiverse szoftvertárolókat gondozzák.

MOTU INTERJÚ

Életkor: 21 Lakhely: Orvieto, Olaszország IRC becenév: emgent

Mióta használsz Linuxot és mi volt az első disztród?

Slackware-rel kezdtem 1999-ben, a 4.0-ás verzióval, ha jól emlékszem. Ezután Gentoo Linuxra váltottam az otthoni szervereimen és Debianra az asztali gépen, de az Ubuntu Hoary Hedgehog kíváncsivá tett, ezért feltelepítettem közvetlenül a kiadása után, 2005 áprilisában. Attól a pillanattól kezdve az Ubuntu mindig a tarsolyomban volt valahol, megosztva az időmet az Aurox Fedora alapú disztribúcióval, amit fejlesztettem.

Mióta használsz Ubuntut?

2005 áprilisa óta.

Mikor és hogyan kerültél kapcsolatba a MOTU-val?

Akkor kezdtem a MOTU-ban való közreműködésemet, mikor elhatároztam, hogy abbahagyom a Gentoo és az Aurox fejlesztését. Egy Lauchpad accountot hoztam létre 2007. november 9-én és elkezdtem a munkát az Ubuntu Security Teamben biztonsági javításokkal a csomagokhoz, az auditálásokhoz, a behatolási tesztekhez a Launchpad-en, az Ubuntu website-on és más cuccokon (találtam néhány igen fincsi biztonsági bugot ezeken, amik azóta javításra kerültek).

Mi segített a csomagkészítés elsajátításában, és hogyan működnek az Ubuntu csapatok?

A csomagkészítéssel kapcsolatban rengeteg nagyszerű forrás van. Én a DebianMaintainer kalauzt és az Ubuntu csomagkészítési leírást használtam; az Ubuntu School logok és a Debian Policy-k voltak a legmegfelelőbb helyek a konzultáláshoz, ha nem értettem valamit, vagy bizonytalan voltam. Már Ubuntu videóink is vannak Daniel Holbach-nak köszönhetően, amik szintén fontos eszközök a kezdéshez.

A kérdések megvitatásához használható az #ubuntu-motu csatorna a freenode-on, ami egy másik fontos forrás a felmerülő problémák megoldásához.

Mi a legkedveltebb része MOTU-beli munkásságodnak?

Úgy gondolom, hogy a munka sok

olyan emberrel, akiknek hasonló az érdeklődési körük, a nézeteik és a céljaik.

Mit tanácsolsz azoknak, akik segédkezni akarnak a MOTU-ban?

Olvasd el a <u>http://www.ubun-</u> <u>tu.com/community/participate</u> oldalt és csatlakozz – segítségre van szükségünk a legjobb disztribúció felépítéséhez, amivel meghódíthatjuk a világot!

Mire fogsz összpontosítani az Intrepidben?

Főként a Rapache-on dolgozom (https://launchpad.net/rapache, az Intrepid Universe-ben érhető el) egy grafikus felhasználói felület az apache2 beállításához és kezeléséhez. A Rapache python+GTK-ban íródott egy ötletnek köszönhetően, ami a prágai UDS után jutott eszembe. Ebben az utolsó periódusban egy WindowMaker csomagot is kaptam (kis erőforrásigényű, a kedvenc desktop managerem), ami talán egy kissé mellőzött volt. Mivel én wmaker fejlesztő vagyok, a fiam hallotta, hogy én voltam az első, aki ezért felelt, így maradt ez. Mindezek mellett az ellenőrző vizsgálatokon, a behatolás teszteken dolgoztam, valamint a csomagok biztonsági sebezhetőségeit javítottam.

Mit gondolsz, az Intrepid miben lesz különleges a felhasználóknak?

A legjobb WindowMaker lesz benne, amit valaha láttak, stabil és gyors. Azután azt hiszem, a Rapache egy nagyszerű segédeszköz lesz a rendszergazdáknak, ami megkönnyíti a webszerver beállítását, és remélem, egy jó eszköz arra is, hogy meggyőzzön néhány sysadmint, hogy Windowsról Ubuntura váltson.

Kedvenc mondásod?

"Ha Isten létezik, akkor az ember egy szolga" – Mikhail Bakunin.

Mit csinálsz a szabadidődben?

Politikai aktivista vagyok (nem politikai párté), részt veszek különböző dolgokért küzdő önkéntes szervezetek megmozdulásaiban. Ezt a barátnőmmel együtt művelem.

Minden hónapban szeretnénk néhányat közzé tenni azokból az e-mailekből, amelyeket tőletek kapunk. Ha szeretnéd, hogy leveled nyilvánosságra kerüljön – amely lehet köszönet vagy reklamáció –, akkor küldd az alábbi címre: <u>letters@fullcirclemagazine.org</u>. FONTOS: terjedelmi okokból a levelek szerkesztésre kerülhetnek.

A hónap levele

A hónap levelének szerzője két darab fémből készült Ubuntu-jelvényt nyer!

férjem és én egy este arról beszélgettünk, hogy a hat gépünk többségén Ubuntura váltottunk, és most van két új unokánk, akik Pennsylvaniában vannak, mi pedig Iowa államban. Valahogy kapcsolatot kell tartanunk a gyermekeinkkelunokáinkkal, és mi előnyben részesítjük az Internetet.

Először is nem igazán tudjuk, hogy milyen szoftverre lenne szükségünk; van egy meglehetősen erős gépünk, amelyen a szoftver futhat, kamera és/vagy headset, így ez sem lenne probléma. De tudnunk kell, hogy mely hardver működik együtt a programmal (Ubuntu alatt) és természetesen azt is, hogy mely headset/telefon lehet megfelelő.

Azt remélem, hogy van valaki a csapatban (esetleg olvasó), akinek használható információi vannak ezen a területen és tud is hasznos információval szolgálni azoknak, akiknek a családja távol él. Remélhetőleg az elkövetkező néhány hónapban találunk valakit, aki segítségünkre tudna lenni. Full Circle magazin utolsó kiadásában Mr. Alsemgeest azt írta, hogy "Az egyetlen lehetőség, hogy áttérjünk EXT4-re, adatvesztés nélkül, ha átmásolunk minden adatot egy másik partícióra vagy merevlemezre". Ez nem igaz. Idézet ^[1]:

A jelenlegi ext3 fájlrendszert ext4-re konvertálni az alábbi paranccsal lehet:

tune2fs -0 extents,uninit_bg,dir_index /dev/DEV

Marianne Popp

Szerk.: Keveset foglalkoztam a VOIP használatával (ez a szép rövidítése az internetes telefonálásnak), de az Ekiga alapértelmezett programja az Ubuntunak. A hardverben már nem vagyok ilyen biztos. Továbbá a Java/C# népszerű nyelvekre vonatkozó kérdés nem említi, hogy a C#-t (és más .Net nyelveket) széles körben alkalmazzák a szabad szoftver közösségekben, köszönhetően a Mono projekt erőfeszítéseinek.

Toby Smithe

[1] http://ext4.wiki.kernel.org/index.php/Ext4_Howto#Converting_an_ext3_filesystem_to_ext4

omoly kezdő vagyok és már szert tettem néhány alapképességre az Ubuntun. Az e heti kutatásom célja, hogy megértsem a Sane-t, mert lassan az őrületbe kerget. Úgy találom, hogy ez igen felhasználóbarát-(ságtalan). Nem intuitív, legalábbis számomra. Ezért nagyon örültem, hogy olvashattam a magazinban a gscan2pdf alkalmazásról és rögtön elkezdtem rákeresni erre a szkenner elixírre. Ez helyettesítheti a Sane-t és annak kapcsolódó részeit? Régi Windows felhasználó vagyok és egy HP minden egyben berendezést használok. A Windows program könnyen megérthető mindenféle használati utasítás nélkül is. Szeretném látni, hogy a gscan2pdf is hasonlóan egyszerű-e. Lehetséges ez? Igazán szeretnék Linuxra áttérni.

Phil McCristle

Szerk.: Az Xsane először némileg ijesztőnek tűnik, de az egyetlen, amit tenned kell, hogy rákattintasz az 'Acquire' gombra (az ábrán 1-gyel jelöltem) majd 'Scan' (2-vel jelöltem). Változtathatod a számot (3-mal jelöltem), ha emelni vagy csökkenteni akarod a szkenner felbontását (dpi).

Rendszerint 100 elég, a 300 már professzionális nyomtatási minőség.

R: 'Kérdések és válaszok' a FC 21. számából. A kérdés arra vonatkozott, hogy van-e ubuntus hírcsoport. Azt válaszoltad, hogy zárva van. Ez nem teljesen igaz. Ellenőrizd az **alt.os.linux.ubuntu**-t. Sajnálatos módon a Google Groups nem kezeli ezt a hírcsoportot, de bizonyos hírszervereken keresztül elérhető.

Lawrence Lucier & Eldergod

a letöltöttem és elolvastam a ma-

gazin néhány korábbi számát. miután láttam a linket az Ubuntu fórum-on. Jó anyag, de szeretnék reagálni két levélre, amelveket Vincent nevű olvasótok írt arról, hogy mindenki arra használja a Linux szót, hogy leírja a számítógép operációs rendszert a GNU/Linux helyett, amely megfelelőbb név lenne (bár kissé ormótlan). Azt gondolom, hogy Linux most már elérte azt, hogy általános kifejezésként használják Ubuntu, Red Hat, Suse, Slackware és más Unix alapú operációs rendszerek különböző változataira. Egyet be kell vallani, hogy Linus nélkül nem lett volna Linux, ahogy Stallman nélkül nem lett volna GNU/Linux sem. Az tény hogy Linus, elnevezte 'Linux'nak szoftvere kernelét. Továbbá tény hogy a Linux, mint kifejezés olyan önálló életet kezdett el élni, amelyet meg sem jósolhattak volna.

GlenDobbs

JÁTÉKOK UBUNTUN Irta: Edward Hewitt

JÁTÉKHÍREK

 Sokat javított illesztőprogramjain az nVidia és az ATi is – példának okáért a 180.22 driver nemrég jelent meg az nVidia kártyákhoz. Ez a driver sokkal több videokártyát hoz működésbe Linux alatt is, sokkal jobb teljesítmény mellett, továbbá támogatja az OpenGL 3-at.

• A **World of Goo** (lent) egy felkapott PC és Wii platformra készült játék. Mostantól már elérhető Linuxra is, egyelőre csak a béta verzió.

Linux nagyszerű! Ezt mindannyian tudjuk, de ahhoz, hogy jobban elterjedjen, azt hiszem, még szükség van két fontos dologra. Az első a videószerkesztés, a második a játékok futtathatósága. Egy játék egyszerű futtathatósága nagyon fontos része egy sikeres Linuxnak, szóval még bőven van mit tenni azért, hogy bátran kijelenthessük, a Linux a játékosok platformja is lehet. Három fő terület nélkülözhetetlen ennek a megyalósításához: játékok, terjesztés és szolgáltatások. Ezek közül mindegyik nagyon fontos egy játékosnak, kiváltképp egy PC-s játékosnak.

A Linuxra elérhető játékok minősége és száma a legfontosabb kérdés. Sok kiváló játék van így is, de szükség lenne még többre olyan nagyobb nevű fejlesztőktől is, például az EA vagy az Activision. A nagyobb játékokat jó lenne portolni Linuxra is, olyanokat, mint a World of Warcraft, a Counter Strike, a Battlefield vagy a Call of Duty. Ezek azok a játékok, amikkel minden játékos játszik. Nincs értelme a játékosoknak beszélni a Li-

nuxról, ha nem játszhatnak rajta a kedvenc játékaikkal. A Wine csapat kiváló munkájának köszönhetőn, mára egy kicsit könynyebb lett ez a váltás. A Counter Strike és az ehhez hasonló játékok már futnak Linuxon is. viszont a támogatás sajnos nem tökéletes. Én sokkal inkább hajlok a natív Linuxos játékok felé, mint a Wine-ban futtathatókhoz. Fontos, hogy meggyőzzük a fejlesztőket Linuxos játékok készítéséről vagy legalább portolásáról. Remélhetőleg az OpenGL egyre jobb lesz, ezáltal könnyebb lesz a fejlesztőknek. Képesek vagyunk segíteni, hogy a lehető legkönnyebb legyen a DirectXről OpenGL-re váltás.

Azt gondolod, most már vannak nagynevű játékaink Linuxra, de hogyan szerezhetjük meg

őket? A legjobb megoldás Linuxra a digitális terjesztés. Nem kell az üzletek polcait feltölteni Linuxszal, sokkal jobb, ha lenne egy honlap vagy egy webes áruház, ahol könynyen le tudnád tölteni ezeket. Azt gondolom, hogy a Steaméhez hasonló szolgáltatás nagyszerű megoldás lenne. Talán már meg is van a válasz, mióta úgy néz ki, hogy a Steam hajlik a Linux felé!

A legutolsó terület a szolgáltatás. Nagyon sok szolgáltatást használnak a PC-s játékosok Windowson. Talán a legjelentősebbek a kommunikációs programok. Ennek két fő területe van: a iátékfigyelő és a VOIP. A játékfigyelőt a játékosok nagyon nagy rétege használja, azon keresztül beszélnek az ismerőseikkel, csatlakoznak közösen játékokhoz, netán klánokhoz. A legnagyobb ilyen hálózat az Xfire, több mint 12 millió felhasználóval. Nagyon fontos, hogy ezek elérhetőek legyenek Linux alatt is. Szerencsére létezik egy ilyen bővítmény a Pidginhez,

a Gfire (gfire.sf.net). A második nagyobb hálózat még viszonylag új, ez a Steam. Webáruházként nyújt az Xfire-höz hasonló szolgáltatást. A Wine-t leszámítva sajnos nincs rá mód, hogy kihasználd a Steam ezen tulajdonságait Linux alatt is. A VOIP szolgáltatás nagyon fontos, különösen klánoknak, a különböző meccsek alatt. Az egész csapatnak szüksége van egy közös VOIP csatornára, ahol meg tudják beszélni a taktikát a játék alatt. A két legnagyobb ilyen szolgáltatás a Teamspeak és a Ventrilo. A Teamspeaknek már van natív linuxos kliense, de a Ventrilonak nincs. Habár már a Ventrilo is elég működőképes Wine alatt.

Ha képesek leszünk ezeken a területeken is sikereket elérni, lesz egy olyan rendszerünk, amelyen már könnyebb lesz a windowsos játékosok átállása. Tudom, hogy sikerülni fog, mert képesek vagyunk ezeket a szolgáltatásokat közösen, a közösséggel kifejleszteni. A nehéz része a

fejlesztők bevonása és megtartása lesz. Az Apple-nek is hosszú ideig tartott ez a feladat, azt gondolom a Linuxnál is ez lesz a legnagyobb kihívás.

Ed Hewitt, más néven chewit, egy lelkes PC-s játékos, aki élvezi a konzolos játéko-

kat is. Továbbá tagja a Gfire projekt (Xfire bővítmény a Pidginhez) fejlesztői csapatának. KÉRDÉSEK ÉS

VÁLASZOK

Írta:Tommy Alsemgeest

Egy régi Toshiba 4600as laptopot használok Linux futtatására. A hardver támogatja az 1024×768-as felbontást, de bármelyik Linux disztribúció esetében a képernyő csak a 800×600-as felbontást használja, még a grafikus felülettel nem rendelkezők is. Telepítettem és kipróbáltam rengeteg disztribúciót, de mindegyik így viselkedik. Az /etc/X11/xorg.conf fájl nem tartalmaz '800×600'-as bejegyzést, csak a device-ra és a monitorra vonatkozót. Van arra esély, hogy a Linux használja a teljes képernyőméretet?

A megoldáshoz szerkesztened kell az xorg.conf fájlodat. Ez az Ubuntu fórumos bejegyzés mindent elmond, amire szükséged van, annak ellenére is, hogy idejétmúltnak tűnik: http://ubuntuforums.org/showpost.php?p=129379&postcount=21. Nemrég töltöttem le az Ubuntu 8.10-et, és egy partíciót próbálok létrehozni a Windows Vistán belül, hogy a gép indításakor tudjak választani a Vista vagy az Ubuntu indítása közül. Amikor a telepítő CDvel indítom a gépet, nem kapok olyan lehetőséget, hogy Windows alatt használjam az Ubuntut. A lehetőségek között a telepítés vagy a CD-ről való indítás szerepel. Milyen lehetőséget válasszak az Ubuntu telepítéséhez?

Viszonylag egyszerű Windowson belül az Ubuntu telepítése. Egyszerűen indítsd el a CD-t (a Sajátgépben), és válaszd az 'Install inside Windows' opciót. Ez elindítja a Wubi telepítőt, ami néhány kérdést fog feltenni, majd egy fájlba telepíti az Ubuntut. Amikor ez megvan, az Ubuntut a számítógép újraindításával és az Ubuntu választásával tudod elérni.

Ha Ubuntuval kapcsolatos kérdéseid vannak, küldd el őket a <u>questions@fullcirclemagazine.org</u> címre, és Tommy válaszolni fog valamelyik későbbi számban. Annyi információt küldj a problémával kapcsolatban, amennyit csak tudsz.

> Szeretném a firstprogram.py fájlt futtathatóvá tenni. Ez egy Python oktatóból származik, de nem tudom, hogyan tehetném futtathatóvá.

Kattints jobb egérgombbal a fájlon, menj a Tulajdonságok almenübe, ezen belül pedig keresd meg a Jogosultságok fület, majd itt pipáld ki a 'Fájl végrehajtásának engedélyezése programként' opciót. Terminálból is tudod futtatni ezt a fájlt anélkül, hogy futtathatóvá tennéd, mégpedig a következő parancs begépelésével:

python firstprogram.py

Milyen OCR (karakterfelismerő) programok léteznek Ubuntura és hogyan tehetek rájuk szert?

Ez a link segíthet, attól függetlenül is, hogy Ubuntu 7.04-hez készült: http://www.howtoforge.com/ocr_with_tesseract_on_ubuntu704

AZ ÉN DESKTOPOM

Íme egy lehetőség, hogy megmutasd a világnak az asztalodat vagy a PC-d. Küldj képernyőképeket és fényképeket a <u>misc@fullcirclemagazine.org</u> e-mail címre. Kérlek mellékelj egy rövid, szöveges leírást az asztalodról, a saját gépedről vagy az asztalod illetve a PC-d bármely egyéb érdekességeiről.

Ubuntu 8.04-et használok. A rendszeren fut az Emerald, Compiz, Cairo és néhány Screenlet. Ezek mindegyike saját igényekre szabva működik. Az egyéni háttér GIMP segítségével készült.

<u>A rendszer jellemzői:</u> AMD X2 5200, BFG 8800 GTS, 2 GB Corsair RAM, két merevlemez, egyenként 250 GB SATA. Az egyik HDD az XP-nek fenntartva (többnyire játék céljából), a másikon pedig Ubuntu található.

Mike O'Donnell

Ubuntu felhasználó vagyok immár a 5.10-es kiadás óta. Fizika szakos PhD hallgató vagyok, aki az Ubuntut kizárólag tudományos célokra használja. Soha nem hagyott még cserben, kivéve néhány speciális esetet (tudományos papírok, PDF-ek szerkesztése esetében), amelyekre remélem hamarosan születnek megoldások.

Az irodai gépem: Intel Core 2 Duo, 2 GB RAM, 500+160+160 GB merevlemezek, 2.66 GHz processzor, Intel 82G33/G31 Express típusú integrált VGA. A számításigényes munkáimat elsődlegesen egy másik párhuzamos fürtön végzem, ennélfogva kissé megfűszereztem a gépet egy szemet gyönyörködtető Compizzal és Cairo-dock-kal. A háttérkép a digitalblasphemy.com oldalról származik, a képernyőfelbontás 1280×1024. Pillanatnyilag Hardy Heront (8.04) használok.

Vijay Kumar

AZ ÉN DESKTOPOM

Linuxot 2005 óta használok. A Yellow Dog Linuxszal kezdtem Mac-en, majd Ubuntu 5.04-re váltottam és az évek folyamán eljutottam a jelenlegi Ubuntu 8.04-ig. Most ezt egy Dell Optiplex 270 gépen futtatom, amelyben 2,8 GHz Pentium 4HT és 2 GB RAM van. Dual-boot segítségével a Windows XP is indítható, amelyet alig használok. A jelenlegi háttérképet egy barátomtól kaptam. Cairo-dock-kot használok, Mac OS X témával.

Jim Ricken

Ubuntut használok már közel négy éve, és mindent szeretek benne. Szeretem az egyénre szabhatóságát. Jelenleg Ubuntu 8.10-et, ennek is a béta változatát használom és eddig remeknek tűnik. Úgy fest, hogy minden működik, még az USB-s Wi-Fi adapterem is, amellyel meglehetősen sok gondom volt az elmúlt időszakban. A háttérkép a <u>gnome-look.org</u> oldalról származik. A neve "Fa-Linux" (woodlinux). A rendszerstatisztika a jobb oldalon Conky – egy szkripttel, amelyet valahol találtam, de ne kérdezzétek, hogy hol: a neve NewHuman. A laptopom egy Compaq Presario 2140. Ez nem valami nagy szám, (AMD 2200+ 512 MB RAM-mal), de nagyon jól működik és már 6 éve megvan.

Justin

3 DVD RIPPEREK Irta: Andrew Min

HandBrake

http://handbrake.fr/

Bár eredetileg BeOS-re fejlesztették, mégis a Handbrake az első kiváló, szabad forrású DVD ripper OS X-re. Mindemelett 2006-ban egy

csapat hacker forkolta és átnevezte a HandBrake-et Media Forkra. Az egyik új funkciója a hozzáadott parancssoros mód Linux alatt. Egy évvel később a projekteket egyesítették, és most a HandBrake az egyik legkiválóbb ripper Linux-on, főleg a GTK+ kezelőfelület miatt.

Sajnos még nincs benne az Ubuntu tárolókban, a telepítéshez le kell töltened a hivatalos .deb-et a projekt honlapjáról.

AcidRip

http://untrepid.com/acidrip/

Az AcidRip egy nagyszerű, szabad forrású GTK előtétprogram az Mencoderhez, a nagyon okos, ám kissé komplikált parancssoros kódolóhoz. Bár a DVD DivX-re konvertálására fókuszál leginkább, viszont kimenete lehet még MOV és (ha minden összetevő megvan) MP3 is. A hihetetlen mennyiségű beállítás an-

General Video Preview Queue Settings	Video source
General	Path /dev/dvd 🛛 🔁 Load
Track title unknown	
Filename //home/andrew/%T .avi 🗘	
File size 700 $\stackrel{\frown}{\checkmark}$ # Files 1 $\stackrel{\frown}{\Rightarrow}$	
Info name 🗘	
Audio	
Language <default> English 🗘</default>	
Codec mp3lame 💠 Gain 0 🗘	
Options abr:br=128	No track selected
Other stuff	Cache status
Subtitle <none> 🗘 🗆 Sub File</none>	Chapter: 0 (0/0) Size: 0mb
Misc.	-Encoding status Real time left: 0min
	Encoding speed: Ofps
4 Queue Start	Time encoded: 0:00:00
	Average bitrates: 0:0
Quit	
AcidRip 0.14, "Written" by C.Phillips <acid_kew< td=""><td>vpie@users.sf.net> Debu</td></acid_kew<>	vpie@users.sf.net> Debu

nak köszönhető, hogy majdnem az összes képességet integrálták az Mencoderből az AcidRipbe. Talán nem annyira felhasználóbarát, de tökéletes, ha szereted kézben tudni az irányítást.

Az AcidRip telepítéséhez használd az '**acidrip**' csomagot a multiverse tárolóból.

Thoggen

http://thoggen.net/

A Thoggen az egyik legegyszerűbb DVD ripper, amit valaha láttam. Kiválasztod a rippelendő címeket és klikkelsz az OK gombra. A Thoggen a kijelölt címeket OGG-ba konvertálja és elköszön. Nincsenek haladó beállítások (nem választhatsz az OGG-n kívül más kimeneti formátumot), de ez teszi a Thoggent jóvá. Nyilvánvalóan nem az über-geek-eknek való, de tökéletes azoknak, akik nem annyira a technika megszállottjai.

A Thoggen alkalmazás telepítéséhez használd a 'thoggen' csomagot az universe tárolóból.

dvd::rip

Storage path info	mation		
Project name	Interesting Construction of the Construction o		
V08 directory			
AVI directory			
Temporary directory			
Data source selec	tion		
Select a DVD device			
Choose DVD device			
Choose a ripping	mode -		
Copy data from 0	WD to harddisk before encoding		
C Encode DVD on t			
	b) data to handdisk before encoding is onde, because it faster and desert dar that much. Additionally some are available only with this mode, code restrictions:		
	l bing and frame range transcoding re for optimized AV sync with http://video		

http://exit1.org/dvdrip/

Az egyik legöregebb ripper (2001ben kezdték újra) a dvd::rip, amit a DVD rippelők keresztapjaként is lehetne emlegetni. A kora miatt egyre több és több képességet szerzett sok hasznos projektből is, mint pl. a clusteres kódolás támogatása. A kimenete több különböző formátum is lehet, ami a képességek számát tekintve sokféle változatosságot enged.

A dvd::rip telepítéséhez használd a '**dvdrip**' csomagot az universe tárolóból.

Andrew Min azóta megszállotja a Linux-nak, mióta VMwarere telepítette első Suse Linuxát. Bővebben olvashatsz róla a http://www.andrewmin.com/ oldalon.

VLC

✓ File F	ilename		Browse Dump raw inpu
Profile		Custom	
Encapsulation	Video codec Audio codec	Subtitles	
O MPEG-TS	Ogg/Ogm	⊖ MOV	⊖ FLV
O MPEG-PS	O ASF/WMV	⊖ WAV	⊖ MKV
O MPEG 1	MP4	⊖ BAW	
Miscellaneous			
Stream all eler	nentary streams		
Generated stream	output string		
Jec=mp4v.vb=800	.scale=1.acodec=mpga.ab=12	8.channels=21:duplicate	e{dst=std{access=file.mux=mp4.dst=}

http://www.videolan.org/vlc/

A VLC a médialejátszók svájci bicskája. Lejátssza és rippeli is a DVD-ket. Bár nem egyszerű beállítani, rengeteg a segítség a neten (kedvencem: http://url.fullcirclemagazine.org/24e316). A VLC képes kódolni majdnem mindent, ideértve az ASF, MPEG, Ogg, MOV és már az FLV (igen, Flash video) formátumokat is. Persze minden funkció megtalálható benne, amit egy DVD rippertől elvárunk, továbbá néhánv egyszerű beállítás a kodekekre és feliratokra.

A VLC telepítéséhez használd a 'vlc' csomagot az universe tárolóból.

Az olvasóközönségtől folyamatosan várjuk a magazinban megjelenítendő új cikkeket! További információkat a cikkek irányvonalairól, ötletekről és a kiadások fordításairól a <u>http://wiki.ubuntu.com/UbuntuMagazine</u> oldalunkon olvashatsz.

A magyar fordítócsapat wiki oldalát itt találod.

A magazin eddig megjelent magyar fordításait innen töltheted le.

Cikkeidet az alábbi címre várjuk: articles@fullcirclemagazine.org

Ha hírt szeretnél közölni, megteheted a következő címen: news@fullcirclemagazine.org

Véleményedet és linuxos tapasztalataidat ide küldd: letters@fullcirclemagazine.org

Hardver és szoftver elemzéseket ide küldhetsz: reviews@fullcirclemagazine.org

A 'Kérdések és válaszok' rovatba szánt kérdéseidet ide küldd: <u>questions@fullcirclemagazine.org</u>

'Az én desktopom' rovatba szánt képeidet ide küldd: misc@fullcirclemagazine.org

Ha további kérdésed van, látogasd meg fórumunkat: www.fullcirclemagazine.org

A FULL CIRCLE-NEK SZÜKSÉGE VAN RÁD!

Egy magazin, ahogy a Full Circle is, nem magazin cikkek nélkül. Osszátok meg velünk véleményeiteket, desktopjaitok kinézetét és történeteiteket. Szükségünk van a Fókuszban rovathoz játékok, programok és hardverek áttekintő leírására, a Hogyanok rovatban szereplő cikkekre (K/X/Ubuntu témával); valamint bármilyen kérdés, javaslat merül fel bennetek, nyugodtan küldjétek a következő címre:

articles@fullcirclemagazine.org

A Full Circle Csapata

Szerkesztő – Ronnie Tucker ronnie@fullcirclemagazine.org

Webmester – Rob Kerfia admin@fullcirclemagazine.org

Kommunikációs felelős – Robert Clipsham mrmonday@fullcirclemagazine.org

Fordítók:

Királyvári Gábor Csőz Schmied Gábor Taká Németh Dániel Nofi Talabér Gergely Réd Palkovics László Szer Barabás Bence Héle Tömösközi Máté Ferenc

Csősz Krisztián Takács László Noficzer László Rédei Richárd Szente Sándor Hélei Zoltán renc

Szerkesztő: Tarr Zoltán

Korrektor:

Sári Gábor

Nagy köszönet a *Canonical*-nak, az *Ubuntu Marketing Csapatá*nak és a fordítócsapatoknak világszerte.

A 23. szám cikkeinek leadási határideje: 2009. március 08., vasárnap

A 23. szám megjelenési ideje: 2009. március 27., péntek